

COMPETÈNCIES I AVALUACIÓ

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Facultat de Pedagogia

12 Desembre 2013

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS

- “Els professors serem feliços quan renunciem a ensenyar i intentem simplement donar als alumnes marcs d’aprenentatge que els permetin reflexionar, fer treballar els ulls, les orelles, el cervell, i perquè no, el cos, la creativitat. La crisi actual de l’ensenyança es dóna perquè rebutgem entrar en aquesta nova lògica” (Francois Bégadeau, 2009).

COMPETÈNCIA

- És la resultant d'integrar coneixements, habilitats i actituds de forma pràctica, orientada a la resolució de problemes i a reaccionar apropiadament davant d'una varietat de contextos i de situacions.
- En altres paraules, és la integració i l'aplicació del coneixement teòric i el pràctic en espais situats fora del context acadèmic.

Demostracions

Competències

Coneixements, habilitats (procediments), actituds

Característiques personals: trets, capacitats innates...

Realitzacions

Integració

Apresos

Fonaments

TOPOLOGIA DE LA COMPETÈNCIA

- Els trets i les característiques personals constitueixen els fonaments de l'aprenentatge, la base innata des de la qual es poden construir les experiències subsegüents. Les diferències en trets i característiques ajuden a explicar per què les persones trien experiències distintes d'aprenentatge i adquireixen nivells i tipologies de coneixements i habilitats diferents.
- Els coneixements, les habilitats i les actituds es desenvolupen a partir de les experiències d'aprenentatge que, si es defineixen d'una manera àmplia, inclouen tant la facultat com el treball, la família, la participació social, etc.
- Les competències són combinacions de coneixements, habilitats i actituds adquirides. Es desenvolupen a partir d'experiències d'aprenentatge integratives en les quals els coneixements i les habilitats interactuen per tal de donar una resposta eficient en la tasca que s'executa.
- Les demostracions comporten l'aplicació en contextos específics de les competències apreses.

COMPETÈNCIES I APRENTATGE

- Les competències no són objectius d'aprenentatge.
- Les competències són conseqüència de l'aprenentatge.
- L'objectiu principal de l'aprenentatge és el desenvolupament de la competència.
- L'aprenentatge ha d'estar orientat al desenvolupament competencial.

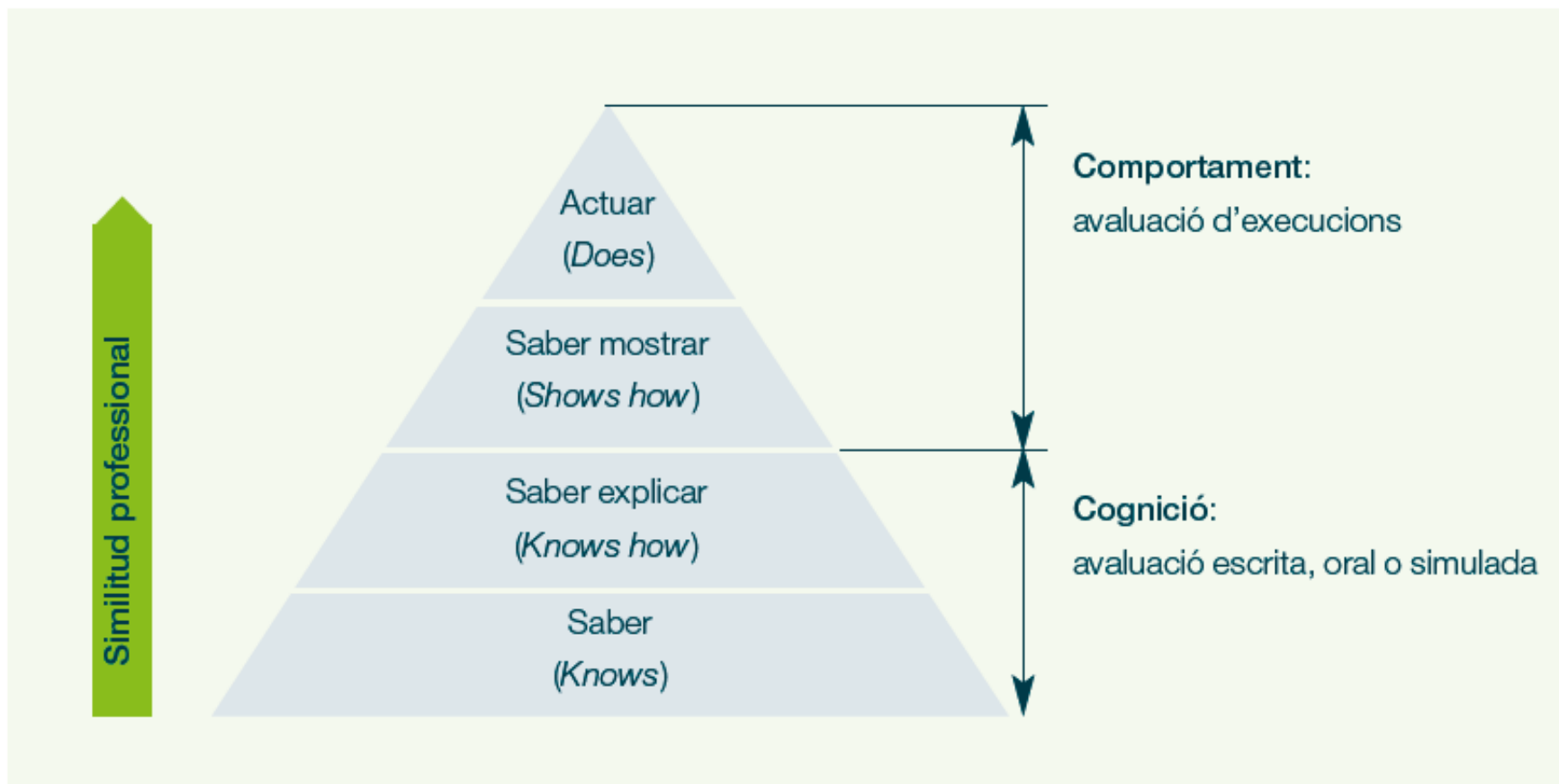
NATURALESIA DEL DESENVOLUPAMENT COMPETÈNCIAL

- El desenvolupament competencial precisa interaccionar el coneixement amb els contextos de realitat.
- El conflicte cognitiu és l'estímul per a aprendre i determinar l'organització dels aprenentatges.
- La percepció complexa del context és la que condueix i organitza els nostres aprenentatges.
- El coneixement evoluciona mitjançant la negociació social i mitjançant l'avaluació de la progressió individual.

APRENTATGE I AVALUACIÓ

PLANTEJAMENT ESTRATÈGIC DE L'AVAUACIÓ:

- En els nous enfocaments avaluatius, la diferenciació entre el procés d'aprenentatge i el d'avaluació és purament acadèmica.
- Es pretén que el professorat integri el procés avaluatiu en el d'aprenentatge i li confereixi més profunditat.
- És fonamental que l'estudiant sigui conscient dels seus assoliments i de les seves deficiències.
- En definitiva, l'objectiu és estimular els processos metacognitius per tal d'incrementar la capacitat per a gestionar la construcció del propi coneixement.

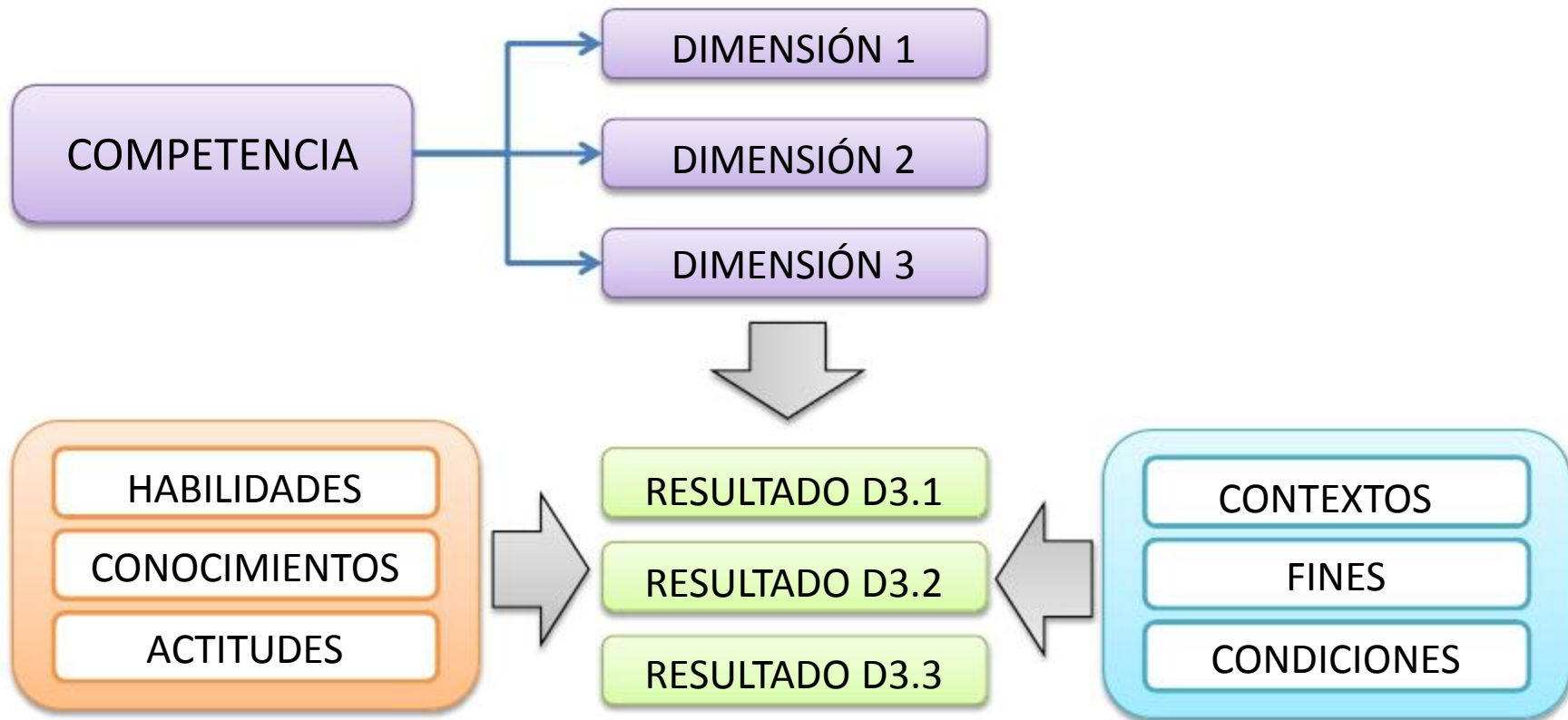

Font: Miller (1990).

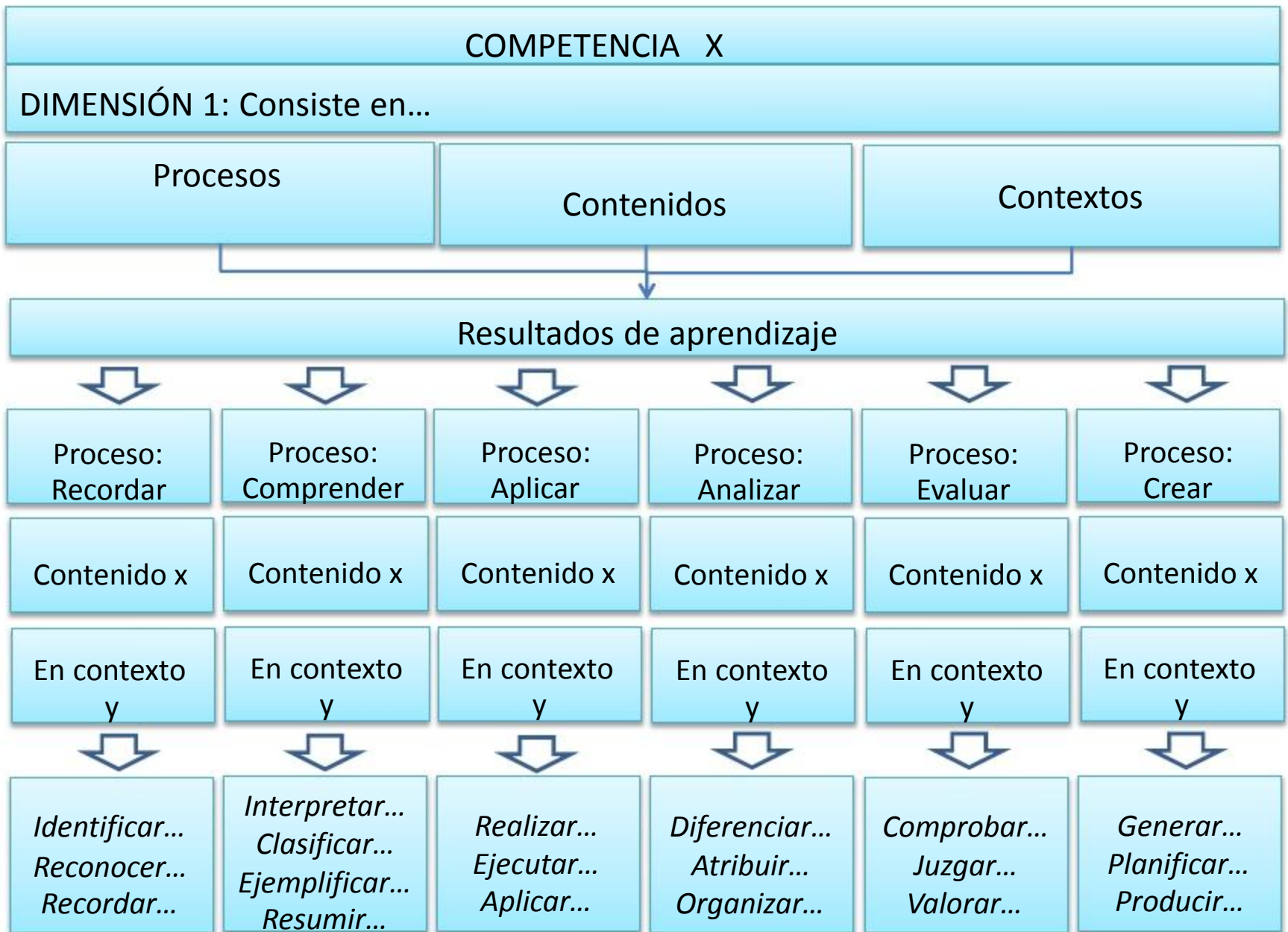
☑ DEFINICIÓN DE LAS COMPETENCIAS EN TÉRMINOS DE...

RESULTADOS DE
APRENDIZAJE

PROCESO DE FORMULACIÓN

EN RESUMEN...

- ☑ DEFINICIÓN DE LAS COMPETENCIAS EN TÉRMINOS DE...

RESULTADOS DE APRENDIZAJE

TIPOLOGÍA DE LOS RA

- ☑ La formulación sistemática de RA suele llevarse a cabo a partir de TAXONOMÍAS como la de Anderson y Krathwohl (2001) o de Biggs (SOLO: 1972).
- ☑ Una taxonomía especifica diferentes tipos de comportamientos que pueden observarse como resultado de un proceso de aprendizaje:
 - ➔ *Anderson y Krathwohl: Incluyen el tipo de actividad y el tipo de contenido (objeto) sobre el que se realiza dicha actividad.*
 - ➔ *Biggs: Clasifica los posibles resultados de aprendizaje atendiendo al grado de complejidad de los mismos.*
- ☑ Estas taxonomías asumen que los resultados de aprendizaje no sólo pueden ser de distinta *clase*, sino de distinto *nivel de complejidad*.
- ☑ Todas proporcionan listas de verbos que expresan los posibles comportamientos (acciones) propios de cada tipo de RA.

- ☑ DEFINICIÓN DE LAS COMPETENCIAS EN TÉRMINOS DE...

RESULTADOS DE APRENDIZAJE

TIPOLOGÍA DE LOS RA: UN EJEMPLO

- ☑ Competencia: Matemática, científica y técnica.
- ☑ Dimensión: Resolución de problemas.
- ☑ Referencia: Taxonomía de Anderson y Krathwohl.
- ☑ Tipo de resultado de aprendizaje: **APLICAR** (objeto x) (contexto y).
- ☑ Verbos de acción que expresan este tipo de resultado de aprendizaje: *Aplicar, estimar, calcular, demostrar, operar, interpretar, predecir, resolver, organizar, representar, etc.*
- ☑ El elemento actitudinal se puede introducir mediante un modificador adverbial: *reflexivamente, de forma responsable, etc.*
- ☑ Ejemplo de resultado de aprendizaje: “**APLICAR REFLEXIVAMENTE EL CONOCIMIENTO SOBRE LAS PROPIEDADES DE LAS OPERACIONES ARITMÉTICAS PARA RESOLVER PROBLEMAS MATEMÁTICOS PUROS Y APLICADOS**”

- ☑ DEFINICIÓN DE LAS COMPETENCIAS EN TÉRMINOS DE...

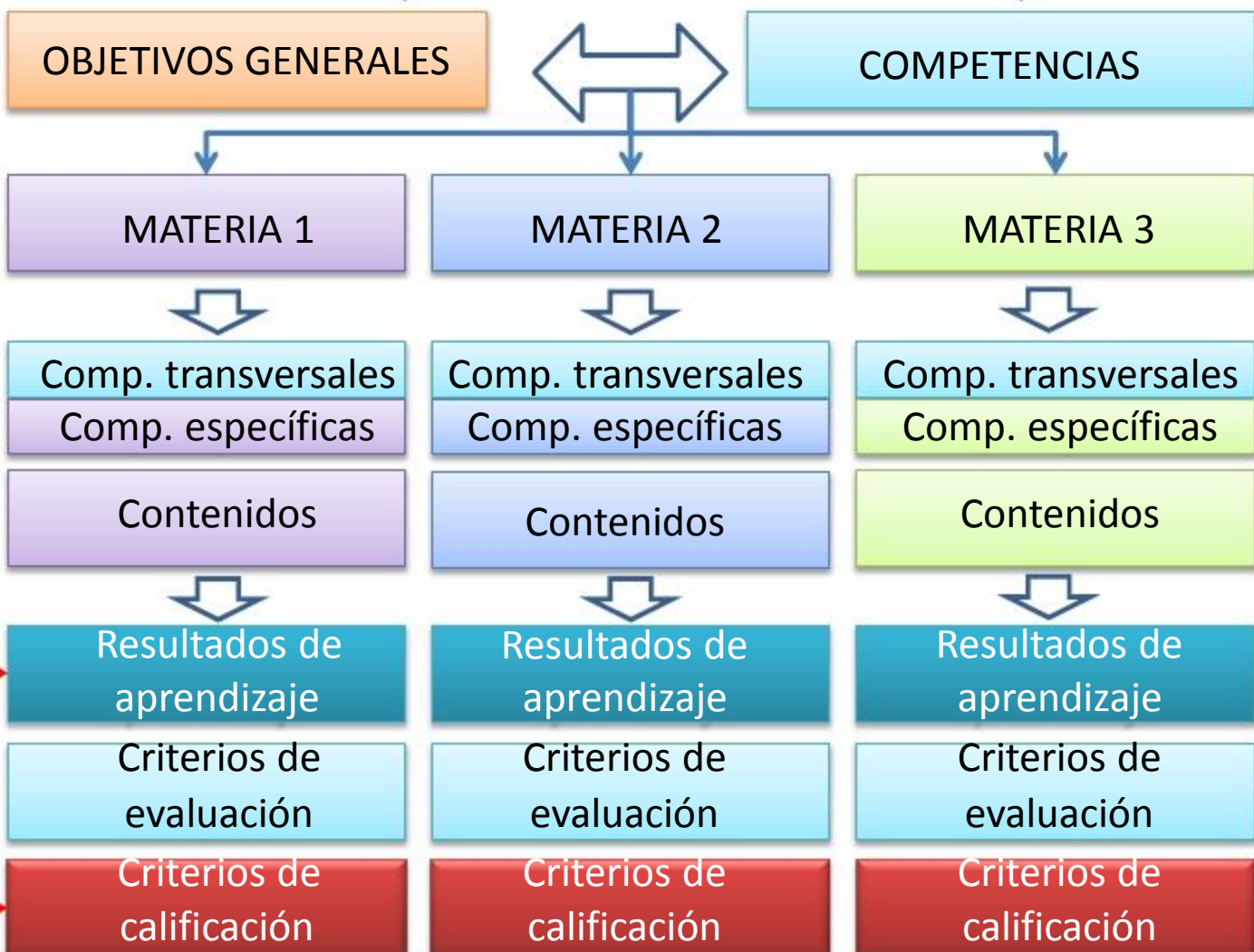
RESULTADOS DE APRENDIZAJE

RESULTADOS DE APREDIZAJE Y “ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE”

- ☑ Como la adquisición de una competencia no es una cuestión de todo o nada, sino de grados, su especificación en resultados de aprendizaje permite establecer definir ESTÁNDARES DE ADQUISICIÓN DE DICHA COMPETENCIA.
- ☑ Los estándares se pueden establecer empíricamente o racionalmente:
 - ➔ *FORMULACIÓN EMPÍRICA: Se realizan evaluaciones sistemáticas de los resultados de aprendizaje previstos en muestras representativas y válidas de la población objetivo (por ejemplo y se determinan los niveles que se deben considerar muy bajos, bajos, medios, altos o muy altos a partir del análisis estadístico de los resultados.*
 - ➔ *FORMULACIÓN RACIONAL: Los estándares se establecen en función de lo que a priori se considera que constituye un nivel básico, medio o avanzado, partiendo de algún criterio al margen de los niveles de logro empíricamente establecidos.*

¿CÓMO SE HA IMPLEMENTADO YA ESTE MODELO EN EL CURRÍCULO DEL EEES?

TÍTULO

desaparecen los objetivos de materia, que son sustituidos por

Definen los Estándares de Aprendizaje mediante una "rúbrica"

EN SÍNTESI -1-

- Implicacions per al professorat:
 - Ampliar els models de programació. Incloure activitats.
 - Generar espais multidisciplinaris per al desenvolupament de les competències complexes.
 - Modificar la metodologia.
 - Modificar el sistema i els procediments avaluatius.

EN SÍNTESI -2-

- Implicacions per a la facultat:
 - Modificar el sistema organitzatiu.
 - Promoure el canvi cultural entre el professorat.
 - Promoure el treball col·laboratiu.
 - Promoure el canvi cultural entre els estudiants.

MOLTES GRÀCIES !!!